

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова
доктор юридичних наук, професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Шабатури Максима Вікторовича** на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих **порядках кримінального провадження**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова № 15 від 08 січня 2025 року

ПРИСУТНІ:

Крушинський С.А., завідувач кафедри, к.ю.н., професор;
Налуцишин Вік.В., професор кафедри, д.ю.н., професор;
Циганюк Ю.В., професорка кафедри, д.ю.н., професорка;
Кравчук О.В., професор кафедри, д.н.д.у., к.ю.н., професор;
Туровець Ю.М., професор кафедри, к.ю.н., доцент;
Плисюк Н. М., професорка кафедри, к.ю.н., доцентка;
Волкотруб С.Г., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Виговський Д.Л., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Нікіфорова Т.І., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка;
Налуцишин Вол.В., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Захарчук В.М., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Хмелевська Н.В., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка;
Присяжна А.В., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка;
Бережний С.Д., доцент кафедри, к.ю.н., доцент;
Семенюк-Прибатень А.В., доцентка кафедри, к.ю.н.;
Когут І.А., асистент кафедри;
Налуцишин Р.В., асистент кафедри.

З присутніх – 3 доктори наук та 12 кандидатів наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

Запрошені: аспірант кафедри кримінального права та процесу Шабатура М. В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження», виконаного в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова та поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право, щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., професора Крушинського С.А., який запропонував учасникам обрати головуючого на засіданні фахового семінару. Професорка кафедри, к.ю.н., доцентка Плисюк Н.М. внесла пропозицію обрати головуючою на засіданні фахового семінару професорку кафедри, д.ю.н., професорку Циганюк Ю.В. Пропозицію підтримано одноголосно.

Професорку кафедри, д.ю.н., професорку Циганюк Ю.В., яка повідомила присутніх про те, що Шабатура Максим Вікторович народився 12 лютого 1994 року у місті Хмельницькому. В 2011 році вступив до Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого (м. Харків), на факультет підготовки слідчих кадрів для МВС України. У 2015 році закінчив Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого та здобув кваліфікацію бакалавр юрист. У 2017 році закінчив Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого та здобув кваліфікацію юриста (диплом спеціаліста). Трудова діяльність. З 07.09.2015 по 06.11.2015 – слідчий слідчого відділення Кам'янець-Подільського МВ УМВС України. З 07.11.2015 по 01.12.2015 – слідчий Кам'янець-Подільського відділу поліції ГУНП в Хмельницькій області. З 01.12.2015 по 01.07.2016 – слідчий Хмельницького відділу поліції ГУНП в Хмельницькій області. З 01.07.2016 по 09.03.2017 – слідчий слідчого відділення Південно-Західного відділення поліції Хмельницького відділу поліції ГУНП в Хмельницькій області. З 10.03.2017 по 15.01.2018 – старший слідчий слідчого відділення Південно-Західного відділення поліції Хмельницького відділу поліції ГУНП в Хмельницькій області. З 06.03.2018 по 26.09.2018 – головний державний ревізор-інспектор з питань юридичної роботи Державної податкової інспекції у м. Хмельницькому ГУ Державної фіскальної служби України у Хмельницькій області. З 27.09.2018 по 22.11.2018 – старший державний інспектор відділу організації роботи та супроводження справ за позовами територіального органу ДФС юридичного управління ГУ ДФС у Хмельницькій області. З 27.11.2018 по 01.03.2021 – слідчий Другого слідчого відділу слідчого управління Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Хмельницькому. З 02.03.2021 по теперішній час -

старший слідчий Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Хмельницькому.

З вересня 2020 аспірант кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дисертаційного дослідження «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» була затверджена вченою радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» 29 жовтня 2020 р. (протокол № 5, рішення № 5).

Науковий керівник – доцент кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, кандидат юридичних наук, доцент Волкотруб Сергій Григорович.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної теми кафедри кримінального права і процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Забезпечення прав людини у сфері боротьби зі злочинністю» (номер державної реєстрації 0117U000106).

СЛУХАЛИ:

виступ аспіранта **Шабатури М.В.**, який доповів присутнім основний зміст дисертаційного дослідження, зокрема обґрунтував актуальність теми дослідження, науково-теоретичну та практичну значимість досліджуваної проблеми, визначив мету та завдання дослідження, основні положення, які виносяться на захист, висвітлив методологічну основу дисертації, охарактеризував ступінь наукової розробки проблеми на сучасному етапі, виклав основні результати дослідження та сформулював висновки і рекомендації, відповів на запитання науково-педагогічних працівників кафедри.

Зокрема аспірант зазначив, що науково-теоретичною основою дослідження та подальшого удосконалення інституту об'єднання та виділення матеріалів кримінальних проваджень є вчення про кримінальну процесуальну форму, її єдність і диференціацію, а також концепція належної правової процедури. Саме крізь призму основні положень цих доктрин слід розглядати окремі інститути кримінального процесуального права і керуватися такими вихідними положеннями для подальшого удосконалення національного кримінального процесуального законодавства.

Можна констатувати наявність значних розбіжностей у методологічних підходах до розуміння передумов запровадження особливих порядків кримінального провадження, тому пропонується поділяти наявні концепції на дві групи: до першої – віднести розуміння передумов як явища виключно правового (кримінально правового, процесуального, кримінологічного тощо); у другій – об'єднати погляди науковців, які не обмежуються вивченням лише суто правової проблематики, але намагаються досліджувати й "зовнішні" відносно предмету юриспруденції явища та процеси. Тому запропоновано передумови диференціації процесуальної форми класифікувати на правові (матеріально-

правові, процесуальні тощо) та інші (соціальні, психологічні, політичні, організаційні тощо).

Передбачені національним кримінальним процесуальним законодавством підстави об'єднання кримінальних проваджень не повною мірою охоплюють усю різноманітність практичних ситуацій, в яких з точки зору економії ресурсів, уникнення дублювання в провадженні слідчих (розшукових) дій, захисту прав та законних інтересів учасників провадження, а також низки інших міркувань було б оптимальним здійснювати не кілька окремих проваджень, а лише одне об'єднане кримінальне провадження. Варто підтримати підходи вчених, які висловлювали критичні зауваження щодо доцільності та відповідності завданням кримінального судочинства окремих випадків розслідування різних кримінальних правопорушень в об'єднаному провадженні, зокрема в частині виникнення труднощів щодо реалізації засади розумності процесуальних строків, права особи на розгляд судом обвинувачення без невинуватих затримок тощо у випадках розслідування складних, багатоепізодних проваджень зі значним числом учасників такого провадження. Одним із важливих моментів є максимальна конкретизація у законодавстві підстав об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень, особливо у диференційованих порядках кримінальних проваджень. Це дозволить певною мірою звузити простір для ухвалення прокурорами і судами рішень користуючись доволі широко сформульованими в законодавстві дискреційними повноваженнями

Така підстава об'єднання кримінальних проваджень як спільне вчинення кількома особами одного кримінального правопорушення багатьма дослідниками багатьма вченим розглядається виключно як вчинення злочину у співучасті, а співучасть можлива лише в умисних злочинах і тому виникає проблемна ситуація щодо потенційної можливості об'єднання кримінальних проваджень щодо кримінальних правопорушень, вчинених з необережності. Більше того, підстави об'єднання кримінальних проваджень слід розширити і передбачити повноваження прокурора об'єднувати кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, у яких за відсутності ознак співучасті мала місце одна подія злочину чи проступку, а так саме щодо двох і більше подій, якщо мають місце причинно-наслідкові зв'язки об'єктивної сторони розслідуваних подій тощо.

Має місце непослідовність законодавця і прогалина правового регулювання процедури передачі матеріалів кримінального провадження у разі ухвалення рішення про їх виділення, тоому пропонується удосконалити процедуру передачі матеріалів кримінальних проваджень у разі виділення матеріалів в окреме провадження, обов'язкового виготовлення засвідчених копій документів. Заслугове на практика звернення слідчих до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до матеріалів іншого кримінального провадження і тому необхідно запровадити окрему процедуру здійснення судового контролю у разі виникнення спірних ситуацій належності матеріалів до різних кримінальних проваджень, що особливо актуально у разі наявності у провадженні предметів, які фізично неможливо копіювати.

Чинне кримінальне процесуальне законодавство необхідно доповнити правилом про те, що у випадках якщо обставини, які слугували підставою для виділення матеріалів кримінального провадження в окреме, припинили існувати, прокурор зобов'язаний розглядати питання про можливість об'єднання раніше виділених матеріалів кримінальних проваджень в усіх таких випадках. Таке рішення особливо актуальне у провадженнях, в яких мало місце укладення угоди (про примирення чи про визнання вини), і матеріали кримінальних проваджень були виділені в окремі провадження. Однак у подальшому суд не затвердив укладеної угоди і має місце певна невизначеність позиції законодавця щодо прийняття процесуальних рішень про об'єднання таких проваджень, через яку складається суперечлива судова практика.

У разі укладення угоди в кримінальному провадженні рішення про виділення відповідних матеріалів можливо розглядати як імперативно, однозначно визначений законодавцем алгоритм дій, однак затвердження укладеної угоди судом аж ніяк не гарантоване і практика свідчить, що суди в дійсності затверджують не всі укладені угоди. Тому необхідно на законодавчому рівні визначити правило, згідно з яким, у разі незатвердження угоди виділені кримінальні провадження повинні бути знову об'єднані в одне провадження (звичайно ж, за відсутності об'єктивних перешкод для такого об'єднання).

У провадженнях приватного обвинувачення необхідно не лише перебачити обов'язкове об'єднання матеріалів таких проваджень щодо зустрічних звинувачень, більше того, слід відмовитися від існуючого нормативного положення про відмову потерпілого від обвинувачення і замість нього запровадити інститут примирення потерпілого і підозрюваного (обвинуваченого) як підставу для закриття кримінального провадження. Такий підхід унеможливить випадки подання заяви про вчинення кримінального правопорушення особою, яка мала статус підозрюваної, після відмови потерпілим від обвинувачення, оскільки у низці кримінальних проваджень приватного обвинувачення мають місце випадки взаємного (обопільного) нанесення побоїв, заподіяння тілесних ушкоджень усіма учасниками конфлікту. Більше того, констатований судом факт примирення осіб унеможливає подальше ініціювання нових проваджень за тими ж обставинами, а так саме і подальших оскаржень ухвалених у провадженні рішень, означає безповоротне вирішення конфлікту між особами, який мав місце. Констатується необхідність вирішити давно назрілу проблему правового статусу особи у ситуаціях, якщо вона мала статус підозрюваного (а так саме і обвинуваченого, засудженого, виправданого) в об'єднаному кримінальному провадженні, але в подальшому матеріали були виділені і така особа аж ніяк не може вважатися у "попередньому" провадженні підозрюваним, але залучається до провадження слідчих (розшукових) дій, до прикладу, для отримання показань. У практиці така особа має статус свідка, що аж ніяк не відповідає "сутності" її участі у провадження (тобто свідок дає показання про вчинений у співучасті з іншими підозрюваними злочин). Видається, що для такої особи слід передбачити специфічний статус підозрюваного, провадження щодо якого виділене. Тим

самим буде вирішена і проблема гарантій прав і законних інтересів згаданої особи, зокрема в частині права не відмовитися давати показання щодо себе, користуватися правовою допомогою захисника, подавати скарги. Можна вважати непослідовністю законодавця відсутність спеціалізованих правил об'єднання та виділення матеріалів кримінальних проваджень *in absentia*, оскільки нерідко такі провадження стосуються "групових" злочинів, більше того, їх учасники мають певні відмінності у правовому статусі (один учасник є громадянином України, інший – є військовослужбовцем країни-агресора тощо).

Виділення матеріалів досудових розслідувань щодо неповнолітніх доцільне не в усіх випадках без шкоди для повноти, усебічності дослідження обставин кримінального правопорушення, однак потреба усунення чи мінімізації впливу повнолітніх підозрюваних на неповнолітніх залишається, так само наявна потреба зменшення можливості негативного впливу на неповнолітніх інших чинників (наприклад ознайомлення неповнолітніх з проявами виняткової жорстокості, демонстрації їм різного роду кримінальних технік вчинення злочинів і проступків тощо) тому пропонується ширше використовувати вже наявні правові засоби, зокрема провадження слідчих (розшукових) дій в режимі відеоконференції, вжиття інших заходів для унеможливлення негативного впливу на неповнолітніх осіб.

Однією з проблем, наявність якої неодноразово констатували дослідники проблематики провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру, є недостатня правова визначеність чинного кримінального процесуального законодавства у питанні визначення моменту, з якого людина набуває статусу особи, щодо якої вирішується питання про застосування примусових заходів медичного характеру. Видається, що можливим вирішенням цього проблемного питання є запровадження інституту, в цілому аналогічного інституту повідомлення про підозру, але спеціально призначеного повідомленню особі, яка страждає на психічний розлад, про наявність достатніх даних для застосування до неї примусових заходів медичного характеру. Це дозволить вирішити не лише окремі труднощі щодо об'єднання та виділення матеріалів досудових розслідувань, але й питання щодо застосування до такої особи заходів процесуального примусу, а також і створить певні гарантії законності для зазначеної вище особи.

Процесуальні рішення щодо об'єднання та виділення матеріалів досудових розслідувань щодо діянь осіб, які чинне законодавство наділяє додатковими гарантіями недоторканності має певну специфіку, зокрема повноваження прокурора щодо ухвалення таких рішень "обмежені" встановленими ст. 216 КПК України ознаками підслідності (предметної, персональної і виключної).

З огляду на те, що відомості, які становлять державну таємницю, в деяких кримінальних провадженнях можуть мати "локальне" значення у межах процесуальної діяльності у кримінальному провадженні, тобто стосуватися предмету доказування лише окремих обставин, не мати жодного зв'язку з діями інших співучасників кримінального правопорушення тощо слід обов'язково вивчати питання про можливість виділення відповідних

матеріалів досудового розслідування. Тому пропонується закріпити у кримінальному процесуальному законодавстві правило, згідно з яким у разі наявності в кримінальному провадженні матеріалів, яку становлять державну таємницю, обов'язково розглядається і вирішується питання про можливість виділення відповідних епізодів в окреме провадження, зокрема з тією метою, щоб максимально скоротити число учасників процесу, яким стануть відомі зазначені відомості.

По закінченню доповіді присутніми було поставлено до аспіранта Шабатури М.В. такі питання:

Налуцишин В.В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права та процесу:

Питання: Ви зазначили в роботі, що в окремих випадках об'єднання матеріалів досудових розслідувань може бути недоцільним з практичних міркувань. Така думка потребує роз'яснень і наведення аргументів, то у чому саме Ви вбачаєте труднощі, проблеми такого рішення?

Відповідь: Дякую за питання. Річ у тім, що досудове розслідування регламентоване чітко визначеними строками і якщо у провадженні бере участь значне число підозрюваних, потерпілих, свідків, встановлюються обставини численних епізодів кримінальних правопорушень, може мати місце протидія розслідуванню і таке інше, то дотримання строків розслідування буде під загрозою. Більше того, тривалий час досудового розслідування аж ніяк не в інтересах потерпілих, з плином часу свідки закономірно забувають по певні події подробиці, деталі. Тому я зробив такий висновок.

Виговський Д.Л., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу:

Питання: У роботі Ви пропонуєте розширити коло підстав об'єднання кримінальних проваджень. Видається, що слід більш детально розкрити, про які провадження йдеться, і в чому практична доцільність такого об'єднання?

Відповідь: Дякую за питання. Найбільш поширеними подібними ситуаціями є одномоментне порушення правил безпеки дорожнього руху двома і більше водіями, яке спричинило дорожньо-транспортну подію, а також неналежне, недбале виконання обов'язків, порушення техніки безпеки кількома працівниками, які виконують роботи з різними верстатами на будівництві тощо. До цього слід додати, що особи здійснюють спільну, сумісну, скоординовану діяльність не лише при виконанні трудових чи посадових обов'язків, але й і побуті, дозвіллі, при поводженні з різними джерелами підвищеної небезпеки, зайняттях спортом та найрізноманітніших видах людського спілкування та співжиття. І в таких різноманітних ситуаціях трапляються випадки, коли дві і більше особи допускають необачність, помилки, надмірну самовпевненість тощо, що в подальшому має правове значення як вина у формі необережності.

Туровець Ю.М., кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права та процесу:

Питання: Як Ви вважаєте, наскільки досконало регламентовані строки досудового розслідування і чи виявили Ви в ході дослідження певні прогалини, суперечності?

Відповідь: Дякую за питання. У правовому регулюванні строків досудового розслідування наявні не окремі прогалини чи суперечності, а існуючу ситуацію можна вважати системною проблемою, оскільки кримінальне процесуальне законодавство зазнало численних змін і за моїми підрахунками сьогодні розслідуються кримінальні провадження, строки по яких обраховуються відповідно до п'яти «правових режимів». У разі ж об'єднання таких проваджень кожного разу виникає питання, за якими правилами рахувати строк досудового розслідування. При цьому думки слідчих, прокурорів і суддів істотно різняться.

Циганюк Ю.В., докторка юридичних наук, доцентка, професорка кафедри кримінального права та процесу:

Питання: Поясніть будь ласка, чому саме Ви піддаєте критиці положення про закриття кримінального провадження, якщо потерпілий відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення?

Відповідь: Дякую за питання. Річ у тім, що я вважаю доцільним у справах приватного обвинувачення запровадити інститут примирення потерпілого і підозрюваного (обвинуваченого). Це дозволить вирішити питання «зустрічних» обвинувачень. Наприклад, мав місце конфлікт, учасники якого завдали побоїв один одному. Відповідно, кожен має можливість подавати заяву про вчинення кримінального правопорушення. Якщо буде мати місце примирення учасників, будь-яка подальша процесуальна активність стане неможливою.

Когут І.А., асистент кафедри кримінального права та процесу:

Питання: В роботі автором сформульовані положення наукової новизни, а саме про те, що виділення матеріалів досудових розслідувань щодо неповнолітніх доцільне не в усіх випадках без шкоди для повноти, усебічності дослідження обставин кримінального правопорушення, однак потреба усунення чи мінімізації впливу повнолітніх підозрюваних на неповнолітніх залишається, так само наявна потреба зменшення можливості негативного впливу на неповнолітніх інших чинників. Про які саме способи і методи йдеться?

Відповідь: Насамперед, слід організувати процес розслідування таким чином, щоб неповнолітні якомога менше спілкувалися з повнолітніми підозрюваними, зокрема, це стосується вибору методики провадження досудового розслідування. Крім того, слід ширше використовувати можливості відеоконференцз'язку, в мінімальному обсязі повідомляти неповнолітньому

інформацію, яка його прямо не стосується, але потенційно може бути травмуючою для нього тощо.

Після цього слово було надано рецензентам дисертаційного дослідження.

Крушинський С.А., кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та процесу відзначив достатній науковий рівень дисертаційного дослідження, який відповідає вимогам, що висунуті для дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

Дисертант здійснив комплексне та ґрунтовне наукове дослідження окремих питань диференціації кримінальної процесуальної форми. У дисертації здійснене дослідження основних рис і властивостей процесуальної форми, вивчено чинники, які детермінують потребу її диференціації. Поміж іншим автор узагальнив представлені у науці підходи до розуміння сутності процесуальної форми, її єдності та диференціації. Структура роботи є збалансованою, відображає основну спрямованість теоретичного аналізу й забезпечує поступовість наукового дослідження. Структурні елементи дисертації перебувають у логічному зв'язку між собою в рамках єдиного напрямку розвитку наукової думки. Автор належним чином вивчив значний обсяг літературних джерел, нормативну базу як національну, так і окремі нормативні акти зарубіжних країн, окремі міжнародно-правові акти. У роботі дістали відображення основні погляди та підходи науковців, які проводили дослідження відповідної проблематики, автор вдало виділив найбільш гострі моменти, які є в доктрині кримінального процесу та зробив спробу сформулювати власне бачення вирішення наявних суперечностей, прогалин тощо; варто підкреслити продемонстрований дисертантом рівень розуміння сутності досліджуваних явищ і процесів. Висновки, рекомендації та пропозиції, сформовані в дисертаційній роботі, є в необхідній мірі обґрунтованими, виваженими та достовірними.

Завдяки вдалому застосуванню методів наукового дослідження, дисертант досяг поставленої у дослідженні мети та виконав визначені завдання. Системно-структурний метод допоміг розглянути диференційовані порядки кримінального провадження у стадії досудового розслідування як складову частину системи кримінального провадження. Історико-правовий метод дав можливість дослідити історію становлення та досліджуваного правового інституту.

Одержані дисертантом результати дослідження характеризуються наявністю наукової новизни. Так, дисертант сформулював авторське бачення шляхів удосконалення нормативно-правового регулювання підстав виділення матеріалів кримінального провадження, зокрема, щодо уточнення використаних законодавцем оцінних формулювань запропонував закріпити відкритий перелік підстав виділення таких матеріалів, а також власний підхід до нормативного урегулювання підстав ухвалення процесуальних рішень щодо об'єднання та закриття кримінальних проваджень приватного обвинувачення, зокрема, відмовитися від існуючого нормативного положення про відмову потерпілого від обвинувачення і замість нього запровадити інститут примирення потерпілого і підозрюваного (обвинуваченого).

Крім того, акцентується увага на необхідності запровадження спеціальної процедури судового контролю у випадках витребування органом досудового розслідування окремих матеріалів кримінального провадження, розслідування в яких здійснюється іншим органом досудового розслідування.

У роботі доводиться, що відповідно до чинного кримінального процесуального закону у разі наявності в кримінальному провадженні матеріалів, які становлять державну таємницю, обов'язково слід вирішувати питання про можливість виділення відповідних епізодів в окреме провадження з метою максимально скоротити число учасників процесу, яким стануть відомі зазначені матеріали.

Наукова і практична цінність одержаних результатів полягає в можливості використання висновків та пропозицій, сформованих у дисертації в нормотворчій діяльності, а також положення, які можуть сприяти виробленню однакової практики застосування судами кримінальних процесуальних норм. Результати дослідження можуть використовуватися в навчальному процесі при вивченні кримінального процесуального права.

Повнота викладення положень дисертації в опублікованих працях. Основні результати дисертаційного дослідження відображені в опублікованих автором у статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також у тезах доповідей на науково-практичних конференціях. Таким чином результати дослідження пройшли належну апробацію.

Не применшуючи теоретичну і практичну цінність одержаних дисертантом результатів дослідження, а також глибину і комплексність проведеного аналізу, слід відмітити існування у роботі дискусійних моментів.

Потребують доопрацювання та наведення додаткових пояснень сформульовані автором положення наукової новизни щодо закріплення у чинному кримінальному процесуальному законодавстві права слідчого звертатися до прокурора з клопотаннями про об'єднання чи виділення матеріалів досудового розслідування.

Автор в цілому вірно зазначає, що існує удосконалення процесуального статусу особи, матеріали провадження щодо якої були виділені і така особа не може мати статусу підозрюваного (а в подальшому і обвинуваченого) у первісному кримінальному провадженні (оскільки має процесуальний статус у провадженні, яке ведеться щодо неї), відповідно процесуальні можливості відстоювати власні законні інтереси для такої особи обмежені. Разом з тим, варто було б запропонувати проект відповідної кримінальної процесуальної норми.

Досліджуючи особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану, автор не приділив достатньо уваги окремим проблемним питанням гарантій законності та законних інтересів особи. Автор вірно зазначив, що є потреба конкретизації поняття «об'єктивна неможливість», але не вказує як саме це можливо і слід зробити.

Водночас, наведені зауваження і побажання не применшують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження. Дисертант на належному рівні

виконав поставлене наукового завдання та оволодів методологією наукової діяльності. Рецензована дисертація є самостійним завершеним комплексним і актуальним дослідженням.

У зв'язку з наведеним вище наукова праця Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» є завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що у своїй сукупності мають значення для розвитку доктрини кримінального процесуального права та правозастосовної практики, за змістом відповідає спеціальності 081 Право, вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями), відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Доцент кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент Налуцишин В.В. відзначив високий науковий рівень дисертаційного дослідження і зазначив, що дисертант досить аргументовано обґрунтував вибір теми дослідження, чітко визначив мету та завдання, а також правильно окреслив об'єкт та предмет дослідження. Запропонована здобувачем структура дисертації дала змогу проаналізувати основні особливості об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань в особливих порядках кримінального провадження, Такий підхід допоміг автору зробити відповідні висновки та надати рекомендації щодо внесення змін до чинного законодавства України.

У ході дослідження дисертантом використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання.

При написанні роботи автор опрацював значний масив джерел (всього 204 джерела) з кримінального процесуального права і проаналізував численні нормативно-правові акти.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, обумовлена тим, що здобувач ґрунтовно дослідив нормативно-правове регулювання особливостей окремих видів провадження.

Таким чином, достовірність та обґрунтованість положень, висновків та рекомендацій, отриманих Шабатурою М.В. у дисертаційному дослідженні, забезпечена завдяки використанню достатньої джерельної бази, матеріалів судової практики та статистичних даних, законодавства зарубіжних країн, правильно обраним методам наукового пошуку.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, повнота їх викладу у наукових публікаціях. Рецензована робота є одним із перших у вітчизняній науці кримінального процесу спеціальних досліджень, в якому комплексно розглянуто доктринальні та прикладні проблеми досліджуваного правового інституту.

У межах здійсненого дослідження отримано результати, що мають наукову новизну. Зокрема, автором обґрунтовано положення щодо перевірки доцільності та відповідності завданням кримінального судочинства окремих випадків розслідування різних кримінальних правопорушень в об'єднаному провадженні, зокрема, в частині виникнення труднощів щодо реалізації засади розумності процесуальних строків, права особи на розгляд судом обвинувачення без невинуватих затримок.

Важливе теоретичне значення має розроблена автором думка, що така підстава об'єднання кримінальних проваджень як спільне вчинення кількома особами одного кримінального правопорушення розглядається виключно як вчинення злочину у співучасті, а співучасть можлива лише в умисних злочинах і тому виникає проблемна ситуація щодо потенційної можливості об'єднання кримінальних проваджень щодо кримінальних правопорушень, вчинених з необережності. Більше того, підстави об'єднання кримінальних проваджень слід розширити і передбачити повноваження прокурора об'єднувати кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, у яких за відсутності ознак співучасті мала місце одна подія злочину чи проступку, а так саме щодо двох і більше подій, якщо мають місце причинно-наслідкові зв'язки об'єктивної сторони розслідуваних подій.

Найбільш прикладне значення роботи полягає у тому, що усі висновки та рекомендації автором викладено у вигляді конкретних пропозицій щодо удосконалення норм КПК України, які викладені в додатку Б, є науково обґрунтованими та заслуговують на увагу законодавця.

Основні теоретичні положення, висновки і практичні результати, отримані в процесі роботи над дисертацією Шабатури Максима Вікторовича опубліковано в 4-х наукових статтях у фахових наукових виданнях України (одна з яких у співавторстві), а також 5 тезах доповідей на науково-практичних конференціях, що відповідає вимогам, передбаченим постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44.

Основні положення дисертації, що виносяться на захист, у достатньому обсязі відображені в анотації до дисертації, зміст якої відповідає встановленим вимогам. Текст дисертації викладено у науковому стилі, літературною державною мовою.

Звернення здобувача до ідей, думок інших науковців містять посилання на відповідні джерела у дисертації. Порушень академічної доброчесності у тексті дисертаційного дослідження рецензентом не виявлено.

Оформлення дисертації здійснене відповідно до вимог, передбачених наказом МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40, і не викликає зауважень.

Викладене вище не виключає наявності у рецензованій роботі положень, які викликають певні застереження та можуть слугувати підставою для дискусії. Разом із тим, слід відзначити, що характер наведених міркувань щодо окремих фрагментів роботи не виключає можливості спростування аргументів рецензента та в цілому не знижує наукової цінності представленого наукового дослідження.

Попри позитивну оцінку дисертаційного дослідження, воно, як і будь-яка праця, не позбавлене певних недоліків, суперечливих або таких, що потребують додаткової аргументації, положень.

1. Автор вказує, що має місце непослідовність законодавця і прогалина правового регулювання процедури передачі матеріалів кримінального провадження у разі ухвалення рішення про їх виділення, тому пропонується удосконалити процедуру передачі матеріалів кримінальних проваджень у разі виділення матеріалів в окреме провадження, обов'язкового виготовлення засвідчених копій документів. Заслуговує на увагу практика звернення слідчих до слідчого судді з клопотанням про надання тимчасового доступу до матеріалів іншого кримінального провадження і тому необхідно запровадити окрему процедуру здійснення судового контролю у разі виникнення спірних ситуацій належності матеріалів до різних кримінальних проваджень, що особливо актуально у разі наявності у провадженні предметів, які фізично неможливо копіювати. Однак у роботі недостатньо детально викладені пропонувані автором шляхи вирішення цієї проблеми.

2. Дисертант висловив думку, що у провадженнях приватного обвинувачення необхідно не лише перебачити обов'язкове об'єднання матеріалів таких проваджень щодо зустрічних звинувачень, а й слід відмовитися від існуючого нормативного положення про відмову потерпілого від обвинувачення і замість нього запровадити інститут примирення потерпілого і підозрюваного (обвинуваченого) як підставу для закриття кримінального провадження. Такий підхід унеможливить випадки подання заяви про вчинення кримінального правопорушення особою, яка мала статус підозрюваного, після відмови потерпілим від обвинувачення, оскільки у низці кримінальних проваджень приватного обвинувачення мають місце випадки взаємного (обопільного) нанесення побоїв, заподіяння тілесних ушкоджень усіма учасниками конфлікту. Більше того, констатований судом факт примирення осіб унеможливує подальше ініціювання нових проваджень за тими ж обставинами, а так саме і подальших оскаржень ухвалених у провадженні рішень, означає безповоротне вирішення конфлікту між особами, який мав місце. Залишається також незрозумілим, який правовий статус матимуть учасники такого

об'єднаного провадження, адже одночасно поєднуються статуси потерпілого і підозрюваного.

Висловлені зауваження мають дискусійний або рекомендаційний характер та жодним чином не применшують загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

Висновки щодо рецензованого дослідження:

1. Дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження», є завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що у своїй сукупності мають значення для розвитку доктрини кримінального процесуального права та правозастосовної практики.

2. Дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» виконана і оформлена у відповідності до вимог, визначених Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні - докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри зазначила у підсумку, що дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження», відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, в тому числі вимогам, передбаченим пунктами 6, 7, 8, 9 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право у разовій спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційної роботи Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового

розслідування в особливих порядках кримінального провадження», присутні вирішили запропонувати:

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Шабатури Максима Вікторовича** на тему **«Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право

Актуальність теми дослідження. Захист особи від кримінальних правопорушень, охорона її прав, свобод та законних інтересів є одним із найважливіших завдань кримінального судочинства (ст. 2 КПК України). КПК України 2012 року містить істотні новели, зокрема передбачено низку особливих порядків кримінального провадження, при цьому вже тривалий час існуючі особливості провадження в окремих категоріях справ зазнали істотних змін (провадження щодо неповнолітніх, щодо застосування примусових заходів виховного характеру, провадження у формі приватного обвинувачення) і з'явилися нові правові інститути, а саме провадження на підставі угод та ін. У ході реалізації правових норм інституту об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування у згаданих особливих порядках має місце неоднакове застосування кримінального процесуального законодавства, виникають різноманітні труднощі, мають місце численні випадки оскарження вироків та інших судових рішень з мотивів неправильного застосування зазначених правових норм. У свою чергу, дослідники даної проблематики нерідко висловлюють доволі контroversійні пропозиції щодо подальшого розвитку вітчизняного кримінального процесуального законодавства, що у підсумку зумовлює потребу подальших наукових розвідок.

У науці кримінального процесу дослідження різних аспектів об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування, а також і специфіки таких рішень в особливих порядках кримінального провадження здійснювалися такими вченими, як Д. В. Великодний, Г. П. Власова, В. В. Вапнярчук, С. Г. Волкотруб, І. В. Гловюк, В. О. Гринюк, М. О. Карпенко, В. Л. Кириченко, О. М. Костовська, О. В. Крикунов, С. А. Крушинський, О. О. Леляк, Л. М. Лобойко, В. Т. Малярченко, Н. В. Малярчук, В. В. Навроцька, В. В. Налуцишин, Р. В. Новак, В. Т. Нор, С. І. Перепелиця, В. О. Попелюшко, І. Ю. Потьомкін, О. О. Пунда, В. В. Рогальська, В. В. Романюк, Г. Ю. Саєнко, В. М. Тертишник, Г. К. Тетерятник, І. А. Тітко, В. М. Трофименко, П. В. Холодило, Ю. В. Циганюк, О. Г. Яновська та ін.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконане у межах науково-дослідної теми кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова "Забезпечення прав людини у сфері боротьби зі

злочинністю" (номер державної реєстрації 0117U000106) та з урахуванням завдань, що були передбачені положеннями Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 № 119/2021, Стратегією розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки, затвердженою Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021, а також завдань, передбачених Національною стратегією у сфері прав людини, затвердженою Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021. Тема дисертації відповідає Пріоритетним напрямкам наукових досліджень у науці кримінального процесу (на період 2023-2028 років), визначеним координаційним бюро з проблем кримінального процесу відділення кримінально-правових наук НАПрН України.

Мета і завдання дослідження. Дисертаційне дослідження спрямоване на досягнення мети у вигляді одержання науково обґрунтованих результатів, а саме висновків та положень щодо правової природи, підстав, умов та порядку прийняття рішень про об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження, а також розробки пропозицій щодо вдосконалення норм чинного кримінального процесуального законодавства та практики його застосування.

Поставлена мета зумовила необхідність зосередити увагу на вирішенні таких **завдань** дослідження:

- вивчити та узагальнити підходи науковців щодо розуміння кримінальної процесуальної форми та її диференціації як теоретичної основи подальшого розвитку уявлень щодо правової природи рішень про об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань;
- з'ясувати передумови запровадження особливих порядків кримінального провадження і, відповідно, підстав та умов об'єднання та виділення матеріалів досудових розслідувань у таких порядках;
- проаналізувати передбачені КПК України підстави об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань;
- дослідити сучасний стан законодавчого регулювання і правозастосовної практики щодо об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань у спрощених порядках кримінального провадження;
- виявити основні труднощі, проблемні ситуації у практиці виділення матеріалів досудових розслідувань у разі укладення угод;
- визначити шляхи для удосконалення підстав об'єднання кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення;
- дослідити підстави та умови об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань в ускладнених порядках кримінальних проваджень;
- сформулювати науково обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку з об'єднанням і виділенням матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження.

Предметом дослідження є об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження.

Методи дослідження. Вибір методів дослідження зумовлений поставленою метою і визначеними завданнями роботи. Методологічну основу дослідження склали загальнонаукові методи (діалектичний, аналіз, синтез, узагальнення) та спеціальні наукові методи (системно-структурний, функціональний, статистичний, догматичний, моделювання).

Діалектичний метод наукового пізнання використовувався для дослідження правового інституту об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань у його розвитку і взаємозв'язку з іншими правовими інститутами та правовими явищами кримінального судочинства. Метод аналізу був застосований для виділення та виокремлення окремих складових досліджуваного правового явища і детального вивчення їх ознак і властивостей. Метод синтезу дозволив провести вивчення поєднання різних елементів досліджуваного правового інституту, що в подальшому дало можливість виявити їх взаємозв'язки та залежності. Метод узагальнення використовувався для формування власного бачення сутності кримінальної процесуальної форми, її диференціації в контексті досліджуваного правового інституту шляхом систематизації поглядів і підходів вчених щодо розуміння таких правових явищ. Догматичний метод слугував для встановлення змісту правових норм, розуміння і тлумачення положень кримінального процесуального закону, виявлення закономірностей розвитку правозастосування. Використання системно-структурного аналізу дозволило вивчати досліджуване правове як цілісну систему і виявляти внутрішні зв'язки між її складовими, а також прослідкувати зв'язки згаданих елементів з іншими правовими нормами та інститутами. Статистичний метод використовувався під час вивчення матеріалів правозастосовної практики і дозволив виявити окремі тенденції розвитку слідчої і судової практики. Застосування методу моделювання було основою для розробки пропозицій щодо удосконалення національного кримінального процесуального законодавства.

Науково-теоретичною базою дисертації є наукові праці вітчизняних та окремих зарубіжних учених з кримінального та кримінального процесуального права.

Нормативну базу дисертаційного дослідження становлять міжнародно-правові акти, Конституція України, КПК України та інші закони України, підзаконні нормативні акти і судова практика.

Емпіричну базу дисертаційного дослідження склали вивчення 210 вироків, ухвал, постанов судів, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, правові позиції Верховного Суду, практика ЄСПЛ, а також власний досвід роботи на посаді слідчого.

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертація є одним із перших у національній науці кримінального процесуального права спеціальних комплексних досліджень, в якому розглянуто доктринальні і прикладні

проблеми об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань саме в диференційованих порядках кримінального провадження.

За результатами дослідження одержано наукові результати, в межах яких:
уперше:

1) сформоване власне авторське бачення передумов запровадження диференційованих порядків кримінального провадження, запропоновано їх класифікацію на правові (матеріально-правові, процесуальні) та інші (соціальні, психологічні, політичні, організаційні тощо);

2) запропоновано встановити обов'язок прокурора розглядати питання про ухвалення рішення щодо об'єднання кримінальних проваджень у кожному випадку, якщо обставини, які слугували підставою виділення матеріалів кримінального провадження, припинили існувати;

3) обґрунтовано необхідність запровадження спеціальної процедури судового контролю у випадках витребування органом досудового розслідування окремих матеріалів кримінального провадження, розслідування в яких здійснюється іншим органом досудового розслідування;

4) запропоновано авторське бачення шляхів удосконалення нормативно-правового регулювання підстав виділення матеріалів кримінального провадження, зокрема, щодо уточнення використаних законодавцем оцінних формулювань пропонується закріпити відкритий перелік підстав виділення таких матеріалів;

5) сформоване власне бачення нормативного урегулювання підстав ухвалення процесуальних рішень щодо об'єднання та закриття кримінальних проваджень приватного обвинувачення, зокрема, слід відмовитися від існуючого нормативного положення про відмову потерпілого від обвинувачення і замість нього запровадити інститут примирення потерпілого і підозрюваного (обвинуваченого);

удосконалено:

6) наукові позиції щодо розуміння правових, соціальних та інших передумов диференціації кримінальної процесуальної форми, які слід розглядати у контексті категорій загального, особливого та окремого стосовно кожного диференційованого порядку кримінального провадження;

7) пропозиції щодо проведення перевірки доцільності та відповідності завданням кримінального судочинства окремих випадків розслідування різних кримінальних правопорушень в об'єднаному провадженні, зокрема, в частині виникнення труднощів щодо реалізації засади розумності процесуальних строків, права особи на розгляд судом обвинувачення без невинуватих затримок;

8) концепцію розширення випадків використання технічних засобів, зокрема провадження слідчих (розшукових) дій в режимі відеоконференції, вжиття інших заходів для унеможливлення негативного впливу на неповнолітніх осіб, що у разі неможливості виділення матеріалів щодо неповнолітніх в окреме кримінального провадження;

набули подальшого розвитку:

9) пропозиції вчених щодо розширення визначених кримінальним процесуальним законодавством підстав об'єднання матеріалів досудових розслідувань, зокрема шляхом включення до числа таких підстав випадків розслідування однієї події правопорушення різними особами за відсутності ознак співучасті, кримінальних правопорушень вчинених з необережності, поєднаних кримінальних правопорушень за ознаками їх об'єктивної сторони тощо;

10) підходи щодо удосконалення процесуального статусу особи, матеріали провадження щодо якої були виділені і така особа не може мати статусу підозрюваного (а в подальшому і обвинуваченого) у первісному кримінальному провадженні (оскільки має процесуальний статус у провадженні, яке ведеться щодо неї), відповідно процесуальні можливості відстоювати власні законні інтереси для такої особи обмежені;

11) думка про необхідність закріплення у чинному кримінальному процесуальному законодавстві права слідчого звертатися до прокурора з клопотаннями про об'єднання чи виділення матеріалів досудового розслідування;

12) підхід, відповідно до якого у разі наявності в кримінальному провадженні матеріалів, які становлять державну таємницю, обов'язково слід вирішувати питання про можливість виділення відповідних епізодів в окреме провадження з метою максимально скоротити число учасників процесу, яким стануть відомі зазначені матеріали.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовані пропозиції, узагальнення та висновки можуть бути використані:

– у сфері науково-дослідної діяльності – як науково-теоретична основа для подальших досліджень питань об'єднання та виділення матеріалів кримінальних проваджень та окремих порядків кримінального провадження;

– у сфері законотворчої діяльності – для удосконалення чинних кримінальних процесуальних норм щодо об'єднання та виділення матеріалів кримінальних проваджень та окремих порядків кримінального провадження;

– у сфері правозастосовної діяльності – для удосконалення практичної діяльності судів, прокурорів, слідчих, дізнавачів;

– у сфері освітнього процесу – під час викладання навчальних дисциплін "Кримінальне процесуальне право", "Порівняльне кримінальне право та процес", "Процесуальні рішення у кримінальному провадженні", "Основи кримінального процесу", "Особливі порядки кримінального провадження", розробці робочих програм та методичних рекомендацій із вказаних дисциплін.

Особистий внесок здобувача. Викладені у дисертаційному дослідженні положення, котрі становлять новизну роботи, розроблені автором особисто. Наукові ідеї та розробки, які належать співавторам опублікованих праць, у дисертації не використовуються.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження, теоретичні та практичні висновки і узагальнення оприлюднені на

всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: "Засади функціонування кримінальної юстиції" (м. Хмельницький, 14 травня 2021 року); "Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції" (м. Хмельницький, 10 травня 2024 року); "Механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції" (14-15 червня 2024 року, м. Полтава), I Міжнародна науково-практична конференція "European congress of scientific discovery", (29 грудня 2024 року, м. Мадрид, Іспанія).

Публікації. Результати дисертації опубліковано у чотирьох наукових статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (одна в співавторстві), а також у п'яти тезах доповідей на наукових конференціях

Список опублікованих праць за темою дисертації:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Шабатура М. В. Удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства щодо об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень. *Наше Право*. 2022. №1. С. 241-246.

2. Шабатура М. В. Об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень у диференційованих порядках кримінального судочинства. *Наше право*. 2023. № 3. С 244-249.

3. Шабатура М. В. Об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень: питання теорії і практики. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 5 (33). С. 285-293.

4. Шабатура М. В., Волкотруб С. Г. Концепція кримінальної процесуальної форми в контексті дослідження рішень про об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань. *Європейські перспективи*. 2024. № 4. С. 171-178.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Шабатура М. В. Окремі аспекти об'єднання матеріалів кримінальних проваджень Засади функціонування кримінальної юстиції : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 14 травня 2021 р.). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2021. С. 57-58.

6. Шабатура М. В. Особливості об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень у разі укладення угод. Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 10 травня 2024 р.). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 129-130.

7. Шабатура М. В. Актуальні питання об'єднання матеріалів кримінальних проваджень. Збірник матеріалів доповідей СХЛІІІ Міжнародної науково-

практичної інтернет-конференції "Перспективні напрямки наукових досліджень" (м. Чернівці, 31 травня 2024 р.). Чернівці, 2024. С. 402-403.

8. Шабатура М. В. Об'єднання і виділення матеріалів кримінальних проваджень: проблеми удосконалення чинного законодавства. Матеріали II науково-практичної конференції "Механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції" (м. Полтава, 14-15 червня 2024 р.). Одеса: Молодий вчений, 2024. С. 58-59.

9. Шабатура М. В. Процесуальні рішення щодо об'єднання та виділення матеріалів кримінальних проваджень у контексті диференціації кримінальної процесуальної форми. The 1st International scientific and practical conference "European congress of scientific discovery" (Madrid, December 29-31, 2024). Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2024. С. 657-660.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертаційна робота Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» відповідає галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота Шабатури Максима Вікторовича є однією із перших у вітчизняній науці кримінального процесу спеціальних досліджень, в якому комплексно розглянуто доктринальні та прикладні проблеми об'єднання і виділення матеріалів досудових розслідувань та специфіки таких рішень в особливих порядках кримінальних проваджень, з урахуванням досвіду зарубіжних держав сформульовано низку науково-обґрунтованих положень, висновків і пропозицій, що мають значення як для процесуальної науки, так і для правозастосовної діяльності. Водночас, дисертації притаманні окремі дискусійні моменти. Щодо неї може бути висловлено окремі зауваження, які, однак, не впливають на якість розкриття теми роботи та загальну позитивну оцінку.

Дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Шабатури Максима Вікторовича на тему «Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування в особливих порядках кримінального провадження» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій раді за спеціальністю 081 Право.

Професорсько-викладацький склад кафедри кримінального права та процесу проголосував:

«за» - 17; «проти» - 0; «утримались» - 0.

Головуюча на засіданні:

докторка юридичних наук,
професорка, професорка кафедри
кримінального права та процесу
Хмельницького університету
управління та права
імені Леоніда Юзькова

Юлія ЦИГАНЮК

